NASTAVNO-NAUČNOM VEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U BEOGRADU

Izveštaj komisije za odobrenje teme doktorske disertacije

Vrednovanje jezičkih znanja i sposobnosti u nastavi engleskog jezika,

kandidata Nataše Janković

I PODACI O KOMISIJI

1) Datum i organ koji je imenovao komisiju:
21. maj 2014. Nastavno-naučno veće Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu
2) Sastav komisije:

1. dr Nenad Tomović, docent,
2. dr Ivana Trbojević, docent,
3. dr Jelena Vranješević, docent

II BIOGRAFIJA KANDIDATA

Nataša Janković (devojačko: Ćorluka) rođena je 23.09.1966. u Beogradu.

Školovala se u Beogradu, gde je i diplomirala na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 1990. god. na nastavničkom smeru Odseka za Anglistiku. Magistrirala je na istom fakultetu januara 2014. godine.

Radila je najpre kao profesor engleskog jezika u Filološkoj gimnaziji, a 1999. i 2000. i kao lektor na Filološkom fakultetu. Radno iskustvo sticala je potom i kao prevodilac u kompaniji Simens, da bi se otud ponovo vratila prosvetiteljskom radu. I danas radi kao nastavnik engleskog jezika na Učiteljskom fakultetu u Beogradu.

Osim nastave, aktivno se bavi naučno-istraživačkim radom, posebno u oblasti metodike nastave engleskog jezika, kao i na polju jezika struke. Aktivno se i dalje bavi prevođenjem. Objavila je veći broj stručnih radova u domaćim i stranim časopisima. Redovno učestvuje u radu i organizaciji naučnih i stručnih skupova. Angažovanjem u stručnim telima doprinosi radu Društva za strane jezike i književnosti Srbije i redovno sarađuje sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja kao autor testova u oblasti nastave engleskog jezika za potrebe takmičenja i prijemnih ispita.

III BIBLIOGRAFIJA KANDIDATA

1. Janković, N. (2005). Vežbanja u nastavi jezičkih veština (koncepcija, funkcija, vrednovanje). *Inovacije u nastavi*, Beograd: Univerzitet u Beogradu, Učiteljski fakultet, XVIII, br.3, str. 85-90,
ISSN: 0352-2334, UDC: 81-243

2.Janković, N., M. Cvetković (2006).Modul za nastavu engleskog jezika na Učiteljskom fakultetu.
Inovacije u nastavi stranih jezika, Beograd: Univerzitet u Beogradu, Učiteljski fakultet, str. 87-100,
ISBN: 86-7849-079-9, UDC: 371.214::378.145

3. Glavni autor nastavnog plana i programa *Modula za nastavu engleskog jezika* na Učiteljskom fakultetu (2006).

4. Jankovic, N. (2007). Learner and Teacher in a Meaningful Context. *Education and Global Society Challenges*. Nowy Sącz: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, No. 31, pp. 143-149, ISBN: 978-83-60822-29-6.

5. Jankovic, N. (2008). Teacher's Role: All for One and One for All. *Teacher's Role in Contemporary Education*, Međunarodni zbornik radova. Belgrade: Teacher Training Faculty Belgrade and Panstwowa Wyzsza Szkola Zawodowa w Nowym Saczu, 71-84, ISBN: 978-83-60822-53-1.

6. Janković, N. (2008), Integrisanje i obogaćivanje sadržaja u funkciji učenja stranog jezika. zbornik radova *Inovacije u osnovnoškolskom obrazovanju - od postojećeg ka mogućem*, Beograd; U.F., str. 333-339, UDC 81'243:821.111, ISBN: 978-86-7849-118-4.

7. Janković, N. (2009). The English Language Module – Theory in Practice. *Jezik struke: teorija i praksa*, zbornik radova, Beograd: Univerzitet u Beogradu, str. 537-543, UDK 378.147::811.111, ISBN: 978-86-7522-033-6

8. Jankovic, N. (2010). Young Learners and Content-Based Instruction. Zbornik radova: *Sprachen lernen, Lernen durch Sprache*. Bern: PHBern, pp. 261-268, ISBN: 978-3-03777-080-1

9. Jankovic, N. (2010). Developing Language Skills with Young Learners. *Inovacije u nastavi*, Beograd: Univerzitet u Beogradu, Učiteljski fakultet, br.2/10, str. 55-65. ISSN: 0352-2334, UDC: 370.8 Vol. 23

10. Janković, N. (2011). LSP – A Lifelong Challenge. *Jezik struke: izazovi i perspektive (Language for Specific Purposes: Challenges and Prospects)*, zbornik radova, Beograd: DSJKS (Društvo za strane jezike i književnosti Srbije), str. 69 - 81, UDC 371.3::811 // 371.134:811;

11. Janković, N. (Urednik) *Strani jezik struke: izazovi i perspektive (Language for Specific Purposes: Challenges and Prospects).* (2011). Zbornik naučnih radova sa međunarodne konferencije. Beograd: DSJKS (Društvo za strane jezike i književnosti Srbije), ISBN: 978-86-915141-0-5.

12. Janković, N. (2012). Curiosity and Creativity – A Perfect Foundation for CLIL (koautor). *Content and Language Integrated Learning in Teaching Young Learners*, zbornik radova, Jagodina: Univerzitet u Kragujevcu, str. 21 – 34, DC 371.3::811.111 // 371.3 // 159.953.2/.5-057.874;

13. Janković, N. (2013). *Tumačenje književnosti za decu*, [ur. Piter Hant], Prevod knjige: *Understanding children's literature* /[ed. Peter Hunt], Beograd: Učiteljski fakultet. ISBN 978-86-7849-180-1.

14. Jankovic, N. (2013) *IMAS (I Married a Serb), Resource Pack* (koautor). Beograd: *British Council.*

15. Janković, N., M. Cvetković (2013). Inovativni pristupi i didaktička sredstva u nastavi engleskog jezika na ranom uzrastu. Tematski zbornik radova *Inovacije u nastavi i učenju stranog jezika na ranom uzrastu,* Beograd, Učiteljski fakultet. UDC 371.3:81'243(=111) 371.64/.69. Str. 35 – 45.

16. Janković, N. (2013). *Objedinjavanje sadržaja i veština u nastavi engleskog jezika kod dece mlađeg uzrasta,* magistarski rad, odbranjen januara 2014. na Filološkom fakultetu u Beogradu.

IV OCENA PODOBNOSTI KANDIDATA

Uvidom u biografiju kandidata, Komisija je ocenila da Nataša Janković ispunjava uslove za izradu doktorske disertacije.

V OCENA PODOBNOSTI PREDLOŽENOG MENTORA

Za mentora je preložen dr Nenad Tomović, docent Filološkog fakulteta u Beogradu, na Katedri za anglistiku.

Bibliografija mentora sa najmanje 5 relevantnih bibliografskih jedinica:

Tomović, N. 2003. "Communicative Techniques in Large Classes". Beograd: Philologia 1, 31-39.

Tomović, N. 2005. „Prva gramatika engleskog jezika u Srbiji". Beograd: Philologia 3, 165-170.

Tomović, N. 2006. „Inovacije u nastavi prevođenja za studente anglistike". Zbornik radova sa naučnog skupa Novi aspekti u nastavi jezika održanog u Kosovskoj MItrovici 27. i 28. maja 2005. godine. Kosovska Mitrovica. 195-202.

Tomović, N. 2007. „Terminologija u gramatikama engleskog jezika“. U *Savremene tendencije u nastavi jezika i književnosti*. Beograd: Filološki fakultet, 85-91.

Tomović, N. 2008. „O ’Učitelju amerikanskoga jezika’“. U *Srpski jezik* XIII/1-2. Beograd: Filološki fakultet, 599-605.

Tomović, N. 2013. “Cultural Content in ELT Textbooks”, *Integrating Culture and language teaching in TEYL*, Conference Proceedings N^{0} 16, Jagodina: Pedagoški fakultet.

Komisija smatra da dr Nenad Tomović ispunjava sve uslove za mentora ove doktorske disertacije.

VI OCENA PODOBNOSTI TEME

Radni naslov teme doktorske disertacije

Vrednovanje jezičkih znanja i sposobnosti u nastavi engleskog jezika

Naučne oblasti koje obuhvata tema doktorske disertacije

Metodika nastave engleskog jezika

Predmet naučnog istraživanja

U savremenoj nastavi stranih jezika, ključno mesto sa aspekta vrednovanja rezultata školskog rada zauzimaju ishodi nastave, odnosno postignuće učenika u datom predmetu po završetku određene faze obrazovanja. To ne podrazumeva samo skup određenih znanja o jeziku koji se uči, već na prvom mestu komunikativnu funkciju jezika, tj. njegovu upotrebnu vrednost. Prema Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike (CEFR), razliku treba praviti između znanja u užem smislu i kompetencija koje omogućuju da se znanja upotrebe. Razlika takođe postoji između jezičke kompetencije, koja predstavlja „sposobnost da se stvaraju rečenice usklađene sa pravilima jednog jezika i da se na tom jeziku prepozna da li je rečenica dobro ili loše formulisana“ i jezičke sposobnosti koja označava „skup kompetencija kojima se definiše sposobnost pojedinca da koristi jezik u različite komunikativne svrhe“ (Taglijant, 2009 :133-141).

Literatura iz oblasti pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih nauka neretko otkriva nezadovoljstvo stručnjaka konačnim rezultatima koje po završetku određenih faza obrazovanja pokazuju njihovi polaznici, bilo da je reč o opštem obrazovanju, bilo da je u pitanju konkretno nastava stranih jezika. M. Vin u svojoj knjizi (Wynn, 2009: 5) citira S. Kovalik, koja konstatuje da „svaki minut proveden u nečemu što učenici doživljavaju kao dosadno ili kao 'hod u mestu' jeste minut potrošen na nerazvijanje inteligencije“. Sličnog mišljenja su i domaći eksperti. Upečatljiv je naslov iz *Večernjih novosti* od 10. juna 2013.

godine (str. 5): „Iz škole izlaze praznih glava“. Tim rečima naš stručnjak za obrazovanje, Ivan Ivić, opisuje jedan od najvećih problema domaćeg školstva. On navodi da „deca uče napamet, bez mnogo razumevanja, ne umeju da povežu znanja. Sa osnovnih škola problemi se prelivaju i na srednje škole.“ Jedan od glavnih uzročnika takvog stanja profesor Ivić nalazi u gašenju nekadašnjih nastavničkih smerova na našim fakultetima koji obrazuju buduće nastavnike i profesore. Ni međunarodna testiranja, ni neka od domaćih istraživanja u vezi sa nastavom engleskog jezika u državnim obrazovnim ustanovama ne idu u prilog našem školskom sistemu (Janković, 2013 : 21).

Ispostavlja se da ni učenje dodatnog (stranog ili drugog) jezika koje je samo sebi cilj proteklih decenija nije dalo dobre rezultate. Na zaključak o neefikasnosti nastavnih programa stranih jezika upućuje ustanovljena slaba komunikativna kompetencija učenika po završenom školovanju. Stoga Vilis postavlja pitanje zašto mnogi srednjoškolci koji su učili strane jezike škole završavaju nesposobni da na tom jeziku komuniciraju. Škole jezika su, kako autorka konstatuje, prepune onih koji su u državnim obrazovnim institucijama učili strani jezik i iz njih otišli sa osećajem da ništa ne znaju i stoga žele da počnu iznova. Razloge za to ona vidi u fragmentarnom učenju jezika (na nivou rečenice), u slaboj izloženosti govornom jeziku kod mnogih (glas nastavnika je dominantan izvor), u nedostatku motivacije (učenici su na početku motivisani, ali raspoloženje sa godinama učenja opada), jer vremenom nastava postaje jenolična i dosadna, a volju još više umanjuju ocene dobijene usled grešaka. Govor se retko vrednuje, dok se testiranje, pa i nastava, često svode na gramatiku, gde je forma bitnija od suštine (Willis, 1996: 4-5). S. Holivel takođe naglašava da deca jezik treba da doživljavaju kao nešto što treba da koriste, a ne kao nešto čime samo manipulišu na časovima jezika (Halliwell, 1992: 95). Da i vrednovanje učeničkih znanja i postignuća ima dragoceno mesto u oblasti živih jezika već svojim naslovom potvrđuje međunarodno ustanovljeni *Zajednički evropski referentni okvir za jezike: učenje, nastava, evaluacija*.

Shodno gornjim navodima, u istraživanju koje sledi posebna pažnja biće posvećena vrednovanju jezičkih znanja, a naročito jezičkih sposobnosti naših učenika na kraju redovnog školovanja. Preliminarna faza istraživanja, zasnovana na intervjuu sa nekolicinom stručnjaka iz oblasti školskog prava i obrazovnih standarda već je pokazala da u našem zakonu o srednjem i visokom obrazovanju ne postoji zvanično propisani donji prag znanja kojim maturanti moraju da raspolažu u oblasti stranih jezika prilikom upisa na fakultete i opredeljivanja za pojedine strane jezike. Izuzetak postoji u slučaju filoloških fakulteta, gde studenti polažu prijemne ispite iz odabranih jezika. Osim toga, nematični fakulteti mogu da zadrže pravo da u najzastupljenijim stranim jezicima ne pružaju nastavu od početnog nivoa.

Na osnovu utvrđenih činjenica o stanju u nastavi stranih jezika na međunarodnom i domaćem planu, logično se nameće pretpostavka da ni kod nove generacije tek upisanih studenata jednog od domaćih fakulteta situacija neće biti bitno drugačija. Dugogodišnje iskustvo u nastavi engleskog jezika na Univerzitetu u Beogradu, prvenstveno, ali ne isključivo, sticano na Učiteljskom fakultetu, pokazuje da jezička znanja, a naročito jezičke sposobnosti u oblasti engleskog jezika kao stranog kod velikog broja tek upisanih studenata nisu na zadovoljavajućem nivou, naročito kada se ima na umu niz godina provedenih u školskoj klupi i ukupan fond časova ovog predmeta. Da li učenici vide dovoljno smisla „u gradivu koje je često samo sebi cilj i u jeziku koji je, mada svuda prisutan, ipak tako dalek i stran“ (Janković, 2013 : 22)?

Cilj istraživanja, hipoteze i očekivani rezultati

Ciljevi istraživanja:

Jedan od početnih ciljeva ovog istraživanja je ispitati stavove samih studenata o nastavi i vrednovanju jezičkih veština na školskim časovima engleskog jezika. Sledeći cilj je

ustanoviti da li, i u kojoj meri, đačke ocene na kraju redovnog srednjoškolskog obrazovanja odražavaju realno stanje u njihovom vladanju engleskim jezikom. Osnovni cilj istraživanja je utvrditi kojim nivoom jezičkih znanja i sposobnosti raspolažu tek upisani studenti Učiteljskog fakulteta po završetku srednje škole. Evaluacija će biti zasnovana na preporukama iz Zajedničkog evropskog referentnog okvira za jezike i na domaćim *Opštim standardima postignuća – obrazovni standardi za kraj opšteg srednjeg obrazovanja.* Rezultati će biti predstavljeni u skladu sa našim standardima i deskriptorima postignuća i upoređeni sa međunarodnim kriterijumima vrednovanja. Konačni ciljevi ovog istraživanja usmereni su ka poboljšanju jezičke sposobnosti učenika u oblasti engleskog jezika kao školskog predmeta i kao dragocenog sredstva komunikacije u savremenom svetu.

Na širem planu, predlozi koji će biti dati u završnom delu rada imaju za cilj da doprinesu podizanju kvaliteta nastave engleskog jezika u okviru našeg obrazovnog sistema. Ostvarenjem ovih ciljeva mogli bismo da izbegnemo, ili barem ublažimo, posledice na kakve upućuje iskustvo zemalja u okruženju (Hrvatska, Slovenija). U postupku uvođenja novih standarda za polaganje državne mature umesto prijemnih ispita, ove zemlje su se suočile sa izuzetno lošim rezultatima prilikom upisa novih generacija na fakultete. O tome svedoči jedan od ranije pomenutih intervjua, a isto potvrđuju i članci sa Interneta. Izdvajamo sledeće navode Jasne Lovrić, od 17. 04. 2012: „Kad smo izanalizirali rezultate generacije upisane samo na temelju državne mature, pokazalo se da su ekstremno loši“, (http://www.nacional.hr/clanak/128406/drzavna-matura-stvorila-generaciju-losih-studenata, preuzeto 3. 5. 2014.) Da se za četiri godine i mi kao društvo, i naročito naše mlađe generacije, ne bismo suočavali sa sličnim problemima, potrebno je da svi nosioci obrazovnog procesa daju određeni doprinos u okviru svoje struke.

Umesto hipoteze:

- Ovaj rad predviđa utvrđivanje tačnog broja, tj. procenta studenata, u odnosu na ukupnu populaciju ispitanika, kod kojih će se pokazati raskorak između školske ocene iz engleskog jezika i realno pokazanog nivoa jezičkih znanja i sposobnosti u okviru istog predmeta, a prema utvrđenim standardima.
- Takođe, ovim radom želi se pokazati nivo jezičkih znanja i sposobnosti na kome se nalaze ispitanici na početku studija, nakon dugogodišnjeg učenja engleskog jezika kao stranog. Sumirani rezultati pokazaće koliki je broj/procenat studenata od ukupnog broja ispitanika na osnovnom, srednjem ili naprednom nivou.
- Studenti će iskazati svoje stavove o školskoj nastavi i vrednovanju jezičkih veština, koji će biti sumirani i prikazani putem matematičkih i statističkih vrednosti.

Očekivani rezultati:

Pod pretpostavkom da će dobijeni rezultati ankete potvrditi često iskazano nezadovoljstvo nemalog broja studenata postignutim nivoom jezičkih znanja i sposobnosti na kraju srednjoškolskog obrazovanja i da će rezultati pismenog testiranja i usmene evaluacije objektivno potkrepiti njihove stavove, biće ponuđeni predlozi za podizanje kvaliteta nastave. To bi trebalo pozitivno da se odrazi na postignuća budućih generacija učenika u školskoj nastavi engleskog jezika.

U iščekivanju novih obrazovnih standarda za nivo srednjeg obrazovanja, kada bi trebalo da bude definisan i minimalni prag znanja na kraju školovanja za pojedine predmete, pa i engleski jezik, ostaje da se rukovodimo postojećim standardima i da nastojimo da idemo u korak sa preporukama međunarodnih timova stručnjaka. I to ne radi slepog praćenja internacionalnih trendova, već prvenstveno u interesu samih učenika/studenata i u cilju podizanja kvaliteta nastave stranih jezika i postizanja boljih rezultata od onih iz proteklih

decenija. To znači da i u našoj školskoj i fakultetskoj nastavi engleskog jezika mogu da budu učinjeni određeni pomaci na bolje ukoliko se ne čeka pasivno na neke nove propise i administrativno uvedena rešenja, već se deluje lično, kao i preko onih asocijacija i stručnih udruženja koja okupljaju nastavnike engleskog/stranih jezika i već uveliko funkcionišu u našem obrazovnom sistemu. Ovaj rad predstavlja napor da se odgovori i na taj izazov i time učini doprinos srpskom obrazovnom sistemu.

Plan rada i metode istraživanja

Plan rada

U uvodnom delu rada biće dat detaljan teorijski okvir za razmatranje pitanja vrednovanja jezičkih znanja i sposobnosti u toku školovanja i po završetku srednjoškolskog obrazovanja. Biće definisani i razgraničeni najbitniji termini, kao što su: jezička znanja, jezičke kompetencije, jezička sposobnost, jezičke veštine, test, evaluacija, validnost, pouzdanost, dokimologija, psihometrija i drugi. Biće izrađen i rečnik pojmova na kraju rada. S obzirom na to da jezičke veštine (razumevanja govora, govora, čitanja i pisanja) čine osnovno polazište u izradi nastavnih programa i materijala u savremenoj natavi jezika, i njima će biti posvećena posebna pažnja u uvodnom delu rada. Postavlja se pitanje da li je bavljenje jezičkim veštinama u školama prevashodno rezervisano za učenike koji se prijavljuju za školska takmičenja i prijemne ispite na filološkim smerovima i za najambicioznije nastavnike. Na ovo pitanje najbolji odgovor daće sami studenti u okviru predviđenog upitnika.

Problem vrednovanja učeničkih znanja i postignuća biće razmatran ne samo sa didaktičko-metodičke tačke gledišta, već i sa aspekta pedagoške psihologije. Često smo svedoci učeničkog nezadovoljstva usled dobijenih ocena i subjektivnosti nastavnika u postupku ocenjivanja. Dokimologija, kao posebna disciplina pedagoške psihologije ili didaktike, kako je već definišu različiti autori (Gojkov, 2003 :5), bavi se upravo proučavanjem procesa ispitivanja i ocenjivanja. Školska dokimologija bavi se pitanjima „ispitivanja, procenjivanja i merenja (vrednovanja) vaspitno-obrazovnih postignuća učenika u školama. Nastoji da identifikuje i prouči uticaj svih onih faktora koji u subjektivnom načinu provere i ocene znanja kvare metrijsku vrednost datih ocena i da ukaže na načine i postupke što objektivnijeg i pouzdanijeg, a time i validnijeg ispitivanja i merenja učeničkih vaspitno-obrazovnih postignuća“ (Potkonjak i Šimleša, 1989 :144). Osim pomenutih teorijskih polazišta, u radu će biti ponuđena dihotomna tipologija evaluacije (evaluacija znanja - sposobnosti; normativna – kriterijumska evaluacija; formativna – sumativna evaluacija; subjektivna – objektivna evaluacija i sl.). Teorijski deo rada posebno će razmatrati preporuke iz Zajedničkog evropskog referentnog okvira za jezike, naročito u delu koji se tiče evaluacije. Potom će se razmotriti domaći *Opšti standardi postignuća – obrazovni standardi za kraj opšteg srednjeg obrazovanja,* kao i preporuke zastupljene u Nastavnim programima obrazovanja i vaspitanja za srednje škole.

Nakon teorijskog dela rada, u istraživačkom postupku najpre će biti analizirana relevantna pedagoška dokumentacija i izdvojeni potrebni podaci (ocene iz engleskog jezika iz završnog razreda srednje škole/gimnazije na osnovu svedočanstava novoupisanih studenata). Empirijskim putem proveriće se stavovi učenika/studenata. Potom će biti ispitan nivo njihovih jezičkih znanja i sposobnosti. Ovaj deo istraživanja biće obavljen u dve faze. Prvu fazu čini primena preliminarnog pismenog testa. Model testa biće direktno preuzet od verifikovanih međunarodnih ispitivača (*Oxford and Cambridge Quick Rlacement Test*), čiji su testovi stavljeni nastavnicima na raspolaganje preko Interneta. Kako bi u skladu sa ciljevima istraživanja bile proverene i sve četiri jezičke veštine, ovom polučasovnom preliminarnom

testu biće dodat i test razumevanja govora, kao i kraći zadatak iz oblasti pisanja (čitanje je već uključeno u test). Drugu fazu predstavlja evaluacija veštine govora, po uzoru na standarde gorepomenutih univerziteta. Zadatak će podrazumevati i interakciju između parova studenata. Na osnovu rezultata pismenih delova testa i usmene evaluacije izvešće se opisne ocene za svakog studenta i klasifikovati prema međunarodnim i domaćim standardima. Osim toga, na nivou jezičkih znanja utvrđenih preliminarnim testom biće i brojčano iskazana ocena i upoređena sa školskom ocenom. Na nivou jezičkih veština pomoću odgovarajućih deskriptora odrediće se nivo znanja kojim svaki student raspolaže. Očekivano je da će se time doći do racionalne procene jezičkih sposobnosti novoupisanih studenata.

U zaključnom delu rada biće dati predlozi o mogućim i lako primenljivim poboljšanjima u nastavi engleskog jezika u školama (na nivou osnovnog i srednjeg obrazovanja) kako bi se na prvom mestu podigao stepen jezičke sposobnosti naših učenika. Ujedno bi se povoljno delovalo i na obrazovni sistem u celini, jer bi novi standardi bili spremnije dočekani, a polaganje državne mature moglo da d pozitivnije rezultate od onih u zemljama u okruženju sa sličnim modelima obrazovanja. Nastava engleskog jezika u našoj sredini time bi mogla da postane efikasnija, savremenija i bliža međunarodnim standardima, i da engleski jezik u našim školama mnogo više učini onim što se ne slučajno naziva „živim“ jezikom.

Metode istraživanja:

Istraživanje će biti zasnovano na kombinovanim kvalitativnim i kvantitativnim tehnikama ispitivanja. Početne faze istraživanja biće bazirane na analitičko-deskriptivnoj metodi. Uvidom u relevantnu stručnu literaturu biće izdvojena građa od značaja za dalji tok istraživanja. Analitička metoda biće primenjena i prilikom uvida u pedagošku dokumentaciju, kada će biti izdvojene ocene studenata bitne za predmet rada. U empirijskom delu istraživanja biće najpre primenjena anketa za ispitivanje stavova studenata. Rezultati ankete biće analizirani matematičkom i statističkom metodom. Primena pismenih testova i usmene evaluacije pomoći će da se ustanovi nivo jezičkih znanja i jezičke sposobnosti novoupisanih studenata. Komparativnom metodom uporediće se nivo njihovih znanja i sposobnosti sa njihovim srednjoškolskim ocenama, i iskazati ustanovljeni ishodi školskog učenja engleskog jezika ispitanika prema domaćim i međunarodnim deskriptorima. Očekivani broj ispitanika uključenih u istraživanje biće između 200 i 250, u zavisnosti od broja prijavljenih studenata za nastavu engleskog jezika. Osim pomenute matematičko-statističke metode, prikupljanje podataka, obrada i interpretacija dobijenih rezultata biće zasnovani na deskriptivnoj metodi. Instrumenti istraživanja: analiza dokumenata, intervju, anketa, test znanja i usmena evaluacija.

VII POČETNA LITERATURA

- Alibabić. Š. 2004. *Mentorstvo – strategija razvoja darovitih.* Zbornik Strategije podsticanja darovitosti. Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača.
- Anderson, A. and T. Lynch. 1997. *Listening*, Oxford: Oxford University Press.
- Anderson, L. W. (ur.) 2013. *Nastava orijentisana na učenje*. Solun: Centar za demokratiju i pomirenje u jugoistočnoj Evropi.
- Bachman, F. L. and S. A. Palmer. 2010. *Language Testing in Practice: Designing and Developing Useful Language Tests.* Oxford: Oxford University Press.
- Bamford, J. and R. R. Day. 2004. *Extensive Reading Activities for Teaching Language*.

Cambridge: Cambridge University Press.
- Božin, A. 2007. *Psihologija darovitosti (odabrane teme),* Beograd: Učiteljski fakultet.
- Brookes, A. and P. Grundy. 1998. *Beginning to Write*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Brown, D. 2004. *Language Assessment, Principles and Classroom Practices*. White Plains, NY. Longman.
- Bugarski, R. 1984. *Jezik i lingvistika*, II izd. Beograd: Nolit.
- Bugarski, R. 1997. *Jezik u kontekstu*. Beograd: Čigoja.
- Bugarski, R. 2004. Engleski kao dodatni jezik. *Philologia*, br.2. Beograd: Philologia.
- Chan, C. Assessment: Reflective Journal. *Assessment Resources*. University of Hong Kong. http://ar.cetl.hku.hk.
- Cohen, A.D. 1994. *Assessing Language Ability in the Classroom*. II ed. Boston, MA: Heinle and Heinle Publishers.
- Council of Europe. 2001. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment.* Cambridge: Cambridge University Press.
- Čomski, N. 1979. *Gramatika i um* (ur. R. Bugarski), II izd. Beograd: Nolit.
- Davis, P. and M.Rinvolucri. 1988. *Dictation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dimitrijević, N. 1986. *Testiranje u nastavi stranih jezika*. Sarajevo: Svjetlost.
- Dimitrijević, N. 1984. *Zablude u nastavi stranih jezika*. Sarajevo: Svjetlost.
- Douglas, D. 2000. *Assessing Languages for Specific Purposes*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Durbaba, O. 2004. Rano učenje stranih jezika. *Philologia*, br.2. Beograd: Philologia.
- Đorđević, B. i S. Maksić. 2005. Podsticanje talenata i kreativnosti mladih – izazov savremenom svetu. *Zbrornik radova Instituta za pedagoška istraživanja*. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja. str. 125-147.
- Ellis, R. 1997. *SLA research and language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Genesee, F., ed. 1994. *Educating second language children: The whole child, the whole curriculum, the whole community*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Genesee, F. and Upshur, J. A. 1996. *Classroom-based Evaluation in Second Language Education*, New York: Cambridge University Press.
- Gojkov, G. 2003. *Dokimologija.* Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača.
- Graves, K., ed. 1996. *Teachers as course developers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Graves, K. 2000. *Designing language courses: A guide for teachers*. Boston: Heinle & Heinle.
- Grellet, F. 1981. *Developing Reading Skills*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Halliwell, S. 1992. *Teaching English in the Primary Classroom*. London: Longman.
- Harmer, J. 2001. *The Practice of English Language Teaching,* Harlow: Longman.
- Harmer, J. 1998. *How to Teach English,* Harlow: Longman.
- Harmer, J. 2000. *How to Teach Writing*, London: Longman.
- Havelka, N. 2000. *Nastavnik i učenik u obrazovnom procesu*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Havelka, N. et al. 2003. *Ocenjivanje za razvoj učenika*, priručnik za nastavnike. Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta RS i British Council.
- Ivić, M. *Pravci u lingvistici*. VI izd. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Izli, Š. D. i K. Mičel. 2004. *Ocenjivanje na osnovu portfolija*. Beograd: Kreativni centar.
- Janković, N. 2005. Vežbanja u nastavi jezikčkih veština (koncepcija, funkcija, vrednovanje). *Inovacije u nastavi*. Beograd: Učiteljski fakultet. XVIII, br.3, str. 85-90.
- Janković, N. 2007. Learner and Teacher in a Meaningful Context (2007). *Education and Global Society Challenges*. Nowy Sącz: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa.

- Janković, N. 2008. Integrisanje i obogaćivanje sadržaja u funkciji učenja stranog jezika, zbornik radova: *Inovacije u osnovnoškolskom obrazovanju – od postojećeg ka mogućem.* Beograd: Učiteljski fakultet. Str. 333 – 339.
- Janković, N. 2009. The English Language Module – Theory in Practice. *Jezik struke: teorija i praksa*, zbornik radova, Beograd, Univerzitet u Beogradu.
- Janković, N. (ur.) 2011. *Jezik struke: izazovi i perspektive*, zbornik radova. Beograd: DSJKS.
- Janković, N. 2013. *Objedinjavanje sadržaja i veština u nastavi engleskog jezika kod dece mlađeg uzrasta,* magistarski rad, odbranjen januara 2014. na Filološkom fakultetu u Beogradu.
- Kostić-Pahnoglu, T. 2007. Evaluacija nastave stranih jezika od strane nastavnika i samoevaluacija nastavnika, u: Vučo, J. (ed.), *Savremene tendencije u nastavi jezika i književnosti: zbornik radova,* Beograd: Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine i Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, str. 211-217
- Kovačević, M. 2009. Mjesto i uloga učenika u vaspitno-obrazovnom sistemu. *Vaspitanje i obrazovanje*. Podgorica: Vaspitanje i obrazovanje.
- Lightbown, P. M. and N. Spada. 1999. *How Languages are Learned*, Oxford University Press.
- Little, D. 2005. The Common European Framework and the European Language Portfolio: Involving Learners and Their Judgments in the Assessment Process. *Language Testing*. 22(2). http://ltj.sagepub.cow.
- Littlewood, W. 2007. *Communicative Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Maksić, S. 2009. Vrednovanje kreativnosti: nemoguć ili uzaludan posao, u: Radovanović, I i B. Trebješanin (ur.) *Inovacije u osnovnoškolskom obrazovanju – vrednovanje,* zbornik radova. Beograd: Učiteljski fakultet. str. 186 – 193.
- Maravić, J. 2006. *Daroviti učenici*. Carnet, http://www.skole.hr/nastavnici/strucni-suradnici?news_id=247 (15.05.2009)
- McKay, P. 2006. *Assessing Young Language Learners.*Cambridge:Cambridge University Press.
- McNamara, T. 1996. *Measuring Second Language Performance*. London: Longman.
- Ministarstvo prosvete i sporta RS. 2005. *Pravilnik o nastavnom planu za I, II, III i IV razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja i nastavnom programu za III razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja.* Beograd: Prosvetni pregled.
- Ministarstvo prosvete i sporta RS. 2006. *Pravilnik o nastavnom programu za IV razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja.* Beograd: Prosvetni pregled.
- Ministarstvo prosvete i sporta RS. 2006. *Pravilnik o dopuni pravilnika o nastavnom planu i programu za I i II razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja, br. 23.* Beograd: Prosvetni pregled.
- Ministarstvo prosvete i sporta RS. 2003. *Posebne osnove školskog programa za I razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja*. Beograd: Prosvetni pregled.
- Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. 2011. *Pravilnik o nastavnom programu za VIII razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja.* Beograd: Sl. glasnik RS – Prosvetni glasnik.
- Ministarstvo prosvete i nauke. 2010. *Pravilnik o nastavnom planu i programu za gimnaziju*. Beograd: Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik.
- Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. 2011. *Pravilnik o planu i programu obrazovanja i vaspitanja za zajedničke predmete u stručnim i umetničkim školama*. Beograd: Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik.

- Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. 2013. *Pravilnik o opštim standardima postignuća za kraj opšteg srednjeg obrazovanja i srednjeg stručnog obrazovanja u delu opšteobrazovnih predmeta.* Beograd: Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik.
- Mirkov, S. 2009. Razlike u uspehu na studijama u odnosu na indikatore ciljeva i strategije učenja, u: Radovanović, I i B. Trebješanin (eds.) *Inovacije u osnovnoškolskom obrazovanju – vrednovanje,* zbornik radova. Beograd: Učiteljski fakultet. str. 200-213.
- Mitchell, R. and F. Myles. 1998. *Second language learning theories*. London: Arnold.
- Nunan , D. 1989. *Designing tasks for the communicative classroom*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Nunan, D. 1988. *Syllabus Design*. Oxford: Oxford university Press
- Nuttall, Christine. 1999. *Teaching Reading Skills in a Foreign Language*, Oxford: Macmillan.
- Oscarsson, M. 1997. Self-assessment of Foreign and Second Language Proficiency. *In the Encyclopedia of Language and Education*, Vol. 7, Kluwer Academic Publisher.
- Oxford, R. 1990. *Language learning strategies. What every teacher should know*. Boston, MA: Heinle & Heinle.
- Oxford, R. 2001. "Integrated Skills in the ESL/EFL Classroom", *ERIC Digest*, Washington DC, ERIC Clearinghouse.
- Patton, M.Q. 2002. *Qualitative Research and Evaluation Methods*. London: Sage Publications.
- Pavlović Babić, D. et al. *Ocenjivanje orijentisano na ishode*, priručnik za nastavnike. Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta RS i British Council.
- Potkonjak, N. i P. Šimleša (ur.). 1989. *Pedagoška enciklopedija*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Reilly, J. and V. Reilly. 1999. *Writing with Children*. Oxford: Oxford University Press.
- Richards, J. C. 2001. *Curriculum development in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ristić, M. 2009. Vrednovanje znanja učenika u sistemu e-učenja, Zbornik radova *Inovacije u osnovnoškolskom obrazovanju – vrednovanje.* Beograd: Učiteljski fakultet. str. 522-531
- Scott, W. A. and L. H. Ytreberg. 1990. *Teaching English to Children*. London: Longman.
- Scrivener, J. 1994. *Learning Teaching.* Oxford, Heinemann.
- Shohamy, E. and N. Hornberger. 2010. *Language Testing and Assessment. Encyclopedia of Language and Education.* Vol. 7. Kluwer Academic Publisher.
- Short, D. J. 1991. *How to integrate language and content instruction: A training manual*. 2nd ed. Washington, DC: Center for Applied Linguistics.
- Skehan, P. 1998. *A cognitive approach to language learning.* Oxford: Oxford University Press.
- Slattery, M and J. Willis 2002. *English for Primary Teachers*. Oxford: Oxford University Press.
- Taglijant, K. 2009. *Evaluacija i Zajednički evropski okvir*. Beograd: Data Status i CLE International.
- Thornbury, S. 1999. *How to Teach Speaking*. London: Longman.
- Tomlinson, B. 1998. *Materials development in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press
- Tribble, C. 1996. *Writing.* Oxford University Press.
- Ur, P. 1984. *Teaching Listening Comprehension*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Vilić, I. 2007. Nastavnik u komunikativnom pristupu u nastavi stranog jezika , u: Vučo, J. (ed.): *Savremene tendencije u nastavi jezika i književnosti: zbornik radova,* Beograd:

Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine i Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, str. 224-230
- Vilotijević, M. 2000. *Didaktika.* Beograd: Naučna knjiga i Učiteljski fakultet.
- Vilotijević, M. 2009. Inovacije i evaluacija u funkciji unapređivanja nastavnog rada, u: *Inovacije u osnovnoškolskom obrazovanju – vrednovanje,* zbornik radova. Beograd: Učiteljski fakultet. str. 19 – 28.
- Vizek Vidović V. 2003. *Psihologija obrazovanja*. Zagreb. IEP-VERN.
-Vranješević, Jelena. 2012. *Razvojne kompetencije i participacija dece: od stvarnog ka mogućem*. Beograd: Učiteljski fakultet.
-Vučo, J. (ur.) 2007. *Savremene tendencije u nastavi jezika i književnosti*: zbornik radova. Beograd: Filološki fakultet.
- Vučo, J. (ur.) 2008. *Evaluacija u nastavi jezika i književnosti*. Zbornik radova. Nikšić: Filozofski fakultet.
- Vulfolk, A. et al. 2012. *Psihologija u obrazovanju*. Beograd: CLIO.
- Wallace, C. 1996. *Reading*. Oxford: Oxford University Press.
- Williams, 1997. *Burden Psychology for Language Teachers*, Cambridge University Press.
- Willis, J. 1996. *A framework for task-based learning*. London: Longman.
- Woodword, T. 2002. *Planning Lessons and Courses*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Woolfolk, A. 2010. Classroom Assessment, Grading and Standardized Testing. In: *Educational Psychology.* New Jersey: Merrill.
- Wright, A. 1997. *Creating Stories with Children*. Oxford: Oxford University Press.
- Wynn, Marjorie J. (2009). *Strategies for Teaching in the Content Areas*. Boston: Pearson/Allyn & Bacon.
- http://www.nacional.hr/clanak/128406/drzavna-matura-stvorila-generaciju-losih-studenata, (03. 05. 2014.)

VIII ZAKLJUČAK SA OBRAZLOŽENOM OCENOM O PODOBNOSTI TEME I KANDIDATA

Na osnovu navedenih podataka o kandidatu, Komisija konstatuje da je mr Nataša Janković podobna za izradu doktorske disertacije. Na osnovu postavljenih ciljeva i očekivanih rezultata, Komisija konstatuje da je predložena tema podobna za izradu doktorske disertacije u oblasti analize diskursa.

Na osnovu navedenih podataka o predloženom mentoru, Komisija konstatuje da je dr Nenad Tomović podoban za mentora predložene doktorske disertacije. Na osnovu iznetog, Komisija predlaže Nastavno-naučnom veću Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu da donese pozitivne ocene o podobnosti kandidata, Danijele Ljubojević, predložene teme doktorske disertacije, a da se za mentora imenuje dr Nenad Tomović, docent na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Komisija:

Dr Nenad Tomović, docent

_____

Dr Ivana Trbojević, docent

_____

Dr Jelena Vranješević, docent

_____